

El fil vermell de les exiliades, al MUME



L'exposició, una aproximació a l'exili republicà des d'una perspectiva de gènere, es va inaugurar ahir MUME.

“La Guerra Civil ens va agafar per sorpresa”, diu un dels personatges de la novel·la de caràcter autobiogràfic *Encara no sé com soc* de Maria Àngels Vayreda Trullol (Lladó 1910-Figueres, 1977). Neta del botànic Estanislau Vayreda i casada amb el químic Joan Xirau, és una de les protagonistes de l'exposició *Exiliades*. Els fils vermells entrelaçats, que es va inaugurar ahir al Museu Memorial de l'Exili (MUME) de la Jonquera amb la voluntat de reivindicar el paper de les republicanes exiliades.

Comissariada per la professora de la UOC Teresa Fèrriz Roure, vol

ser una aproximació a l'exili republicà a través de la perspectiva de gènere amb la voluntat de fugir del marc, de recerca i difusió, en què “les dones són subsidiàries” i “els homes són els herois i líders, de l'imaginari de la retirada”, explica Fèrriz.

La mostra posa en valor vint històries singulars, noms com ara els de Maria Àngels Vayreda, Lola Cos, Adela Carreras, Manuela Ballester, Natividad Yarza... “Relacionades amb elles, a través d'aquests fils vermells, hi ha una quarantena d'exiliades més”, assenyala Fèrriz, alhora que remarca que s'ha buscat l'equilibri entre els noms més coneguts i reivindicats i els que no.

El paper del tèxtil Els fils vermells que uneixen les exiliades són les xarxes de solidaritat, però també un sentit més tangible: el tèxtil. “Hem volgut recuperar la tangibilitat del fil perquè, durant la República, les fàbriques tèxtils van significar l'accés de les dones al món laboral i, d'aquí, a la militància. La poderosa indústria tèxtil va tenir aquest efecte que no havia previst. Moltes dones que anaven a cosir als 14 anys s'acabarien convertint en militants polítics”, explica Fèrriz. Totes les exiliades sabien cosir. “Quan no tens res, com qualsevol refugiada d'arreu del món s'han de guanyar la vida i comencen a cosir.” Cosir és el símbol de la precarietat en els inicis de l'exili republicà.

L'exili amb visió de dona s'explica a través de l'agulla que Remei Oliva va fer servir al camp d'Argelers per teixir la roba del seu fill. O unes sabatilles a punt de creu que una refugiada va fer per al seu germà. O els estris de costura d'una exiliada. Són les diferents peces exposades. L'exposició es pot veure fins al 3 de setembre.

Publicat a:

-El Punt Avui. Girona 12-03-2023, Pàgina 5

Font del document:

<http://www.elpuntavui.cat/societat/article/5-societat/2265042-el-fil-vermell-de-les-exiliades-al-mume.html>